

ROZVOD

© Zdeňka Králíčková, 2008

PRAMENY

■ hmotněprávní

- zák. č. 94/1963 Sb.,
o rodině
- zák. č. 91/1998 Sb.
tzv. velká novela

■ procesněprávní

- zák. č. 99/1963 Sb.,
občanský soudní řád

PŘIPRAVOVANÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- www.justice.cz
- 2. část RODINNÉ PRÁVO

OBECNÁ ÚPRAVA § 24 ZOR

princip: kvalifikovaný rozvrat

- soud zjišťuje kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje příčiny kvalifikovaného rozvratu
- na rozvod není právní nárok
- rozvod znamená pouze změnu statusu ▶

kvalifikovaný rozvrat

■ § 24 odst. 1 ZOR

■ „Soud může ... rozvést ...

- manželství tak hluboce a trvale rozvráceno,
- ... nelze očekávat obnovení manželského soužití; ...

■ objektivní stav

příčiny rozvratu

§ 24 odst. 1 in fine ZOR

- „... bere přitom v úvahu příčiny rozvratu manželství.“
- aby mohly být příčiny rozvratu vzaty v úvahu a uvedeny v odůvodnění rozsudku, musí být zjištěny
- příčiny: objektivní i subjektivní

ROZVOD S KLAUZULÍ PROTI TVRDOSTI § 24b ZOR

„Návrhu na rozvod ...soud nevyhoví ...“

■ kvalifikovaný nesouhlas žalovaného:

- na rozvratu manželství se porušením manželských povinností převážně nepodílel
- rozvodem by mu byla způsobena zvláště závažná újma
- mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství

■ ochrana před rozvodem není absolutní

- odluka alespoň tři roky
- ochrana ve sféře majetkové: výživné, SJM

TZV. SMLUVENÝ ROZVOD § 24a ZOR

„Soud nezjišťuje příčiny rozvratu a manželství rozvede ...“

- příčiny rozvratu se netvrdí a nedokazují
- kvalifikovaný rozvrat se presumuje
- na rozvod je právní nárok
- důsledky rozvodu:
 - nejen statusové,
 - ale komplexní a konečné vypořádání ▶

Předpoklady tzv. smluveného rozvodu

- manželství v délce 1 roku
- odluka v délce 6 měsíců
- shoda nejen o rozvodu (žaloba a souhlas),
- ale i o vypořádání (smlouva):
 - majetku (SJM)
 - bydlení
 - a fakultativně stanovení výživného rozvedeného manžela

Rozvod rodičů s nezletilými dětmi

- § 25 ZOR
 - relativní zákaz rozvodu
 - dokud soud pění o nezletilé nerozhodne o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu
 - výchova, výživa, styk
 - dítě je účastníkem řízení, musí být zastoupeno kolizním opatrovníkem
 - lze spojit s řízením dle § 50 ZOR (odluka rodičů)
- § 24 odst. 2 ZOR
 - absolutní zákaz rozvodu
 - klauzule proti tvrdosti
 - rozpor se zájmy nezletilých dětí daný zvláštními důvody
 - musí uvádět žalovaný manžel - rodič rozvodu se bránící
 - dítě není účastníkem řízení o rozvodu, není zastoupeno kolizním opatrovníkem

Výchova (osobní péče) § 26 ZOR

- individuální
- společná
- střídavá
- výchovná způsobilost rodiče
- zájem rodiče
- zájem dítěte
- kontinuita výchovy

Výživa § 85 a násl. ZOR

zásady:

- právo dítěte na stejnou životní úroveň jako rodiče
- nikoli spotřební charakter (úspory)
- rodič zaměstnanec
- rodič podnikatel
 - domněnka příjmu
 - tezaurace výživného
- rodič nezaměstnaný
- rodič ve výkonu trestu
- rodič sociálně potřebný

Styk § 27 ZOR

- právo dítěte na kontakt s oběma rodiči
 - fakultativní
 - omezení
 - zákaz
- právo dítěte na kontakt s prarodiči a sourozenci
- bránění ve styku
 - opakované a bezdůvodné
 - změna poměrů a nové rozhodnutí

PROCESNÍ ASPEKTY ROZVODU

řízení sporné

- žaloba: jeden z manželů
- strany: manželé
 - žalobce a žalovaný
- příslušnost: § 88 c) o.s.ř.
- vyloučeny mimořádné opravné prostředky

Procesní aspekty rozvodu rodičů s nezletilými dětmi

řízení nesporné

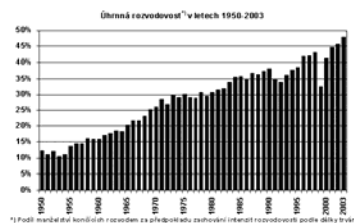
- rozhodování o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu
- § 176 o.s.ř.
- návrh: rodiče dítěte (ex offa)
- účastníci: rodiče a dítě
 - „zůstáváme rodiči“ - § 24a ZOR: obligatorní dohoda
 - participační práva dítěte
 - kolizní opatrovník
- příslušnost: § 88 a) o.s.ř.
- účinnost: právní moc rozsudku o rozvod

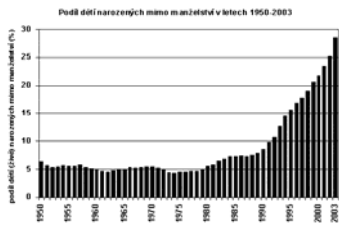
DŮSLEDKY ROZVODU

- statusové
 - § 24, 24b, 24a
- majetkové
 - § 24a:
rozvod = komplexní a konečné řešení
 - § 24, § 24b
nutnost následného majetkového vypořádání

vybrané statistické údaje

Český statistický úřad
WWW.CZSO.CZ

ROZVOD dle návrhu nového občanského zákoníku

- zjišťování příčin
- princip: kvalifikovaný rozvrat (§ 622/1)
- návrh jednoho nebo obou manželů
- klauzule proti tvrdosti (§ 622/2)
- doporučení mediace (§ 623/2)
- tzv. smluvený rozvod (§ 624)
 - bez zjišťování rozvratu a jeho příčin
 - společný návrh manželů nebo návrh jednoho a připojení se druhým z nich
 - 1 rok manželství, odluka 6 měsíců
 - smlouvy: majetek, bydlení a výživné nesvéprávné děti